

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/7

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Baliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Asadova O. O‘zbekiston milliy arxivi o‘tmishi va buguni.....	4
Kazakova M. “Milliy tiklanish” demokratik partiyasining xotin-qizlar ijtimoiy faolligini oshirishda “Ayollar qanoti” (Buxoro viloyati misolida).....	7
Tolibov N. 1939-1945 yillarda O‘rta Osiyoda olib borilgan geografik tadqiqotlar tarixi.....	10
Uralova R. Turkistonda to‘ng‘ich oliy ta‘lim muassasasi va kutubxonasining tashkil topishi	13
Ergashev Z. 1867-1917 yillarda Turkistonning qo‘shni davlatlar bilan savdo aloqalarida mahalliy savdogarlarning tutgan o‘rni va rivojlanish tarixi	16
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdikarimova F. O‘quvchi yoshlarga mantiqiy va tanqidiy fikrlash orasidagi farqni o‘rgatish masalasi	19
Abduganieva J. Consecutive interpretation quality assessment within training process.....	22
Abdullayev X. Markaziy Osiyodagi muammoli masalalardan biri sanalgan anklav/esklav va chegara hamda chegaraoldi munosabatlarini mo‘tadillashtirishda xalqaro maqomga ega bo‘lgan davlatlararo tashkilotlarning roli haqida tahliliy yondashuv (TDT misolida).....	25
Абдулхаев А. Философско-теоретические основы формирования готовности служения отечеству и патриотизма.....	28
Абдуразакова Ш., Абдукадирова Н. Гуманистический и герменевтический подходы в контексте повышения качества высшего лингвокультурного образования	31
Abduraxmanova D. Qo‘shlarni kommunikativ asoslar bo‘yicha tasniflash.....	34
Abdusamatov A. Boshlang‘ich ta‘limda modellashtirish metodlarining turlari va ko‘rinishlari	37
Avliyakov T. O‘quvchilarni kasb-hunarga yo‘naltirishning hozirgi holati va muammolari	40
Alimardanova R. O‘zbek etnopsixologik xususiyatlarida oila munosabatlariga xos inqiroz shakllanishining ijtimoiy-psixologik muammolari	43
Alimbetova G. Zamonaviy siyosiy jarayonlarda siyosiy g‘oya va mafkura omili	46
Allayarova N. Dunyo hamjamiyatida xotin-qizlarning insoniyat taraqqiyotida o‘rni.....	48
Aripova D. Yangi O‘zbekistonda inklyuziv talimni joriy qilish davr talabi sifatida.....	51
Baxtiyorov R. Talabalarda o‘quv motivatsiyasini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik omillari	54
Botirov H. Maktablarda raqobat muhitini yaratishdagi obyektiv sabablar.....	58
Dushaboev O. Sinergetik yondashuv asosida o‘qitish sifatini oshirishda pedagogik hamkorlikning o‘rni	61
Jumaboyeva L. Oliy ta‘lim muassasalari talabalarini ingliz tilini o‘qitishda raqamli texnologiyalar orqali kasbiy bilimlarini sifatlarini oshirish.....	64
Ziyoyev O. Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida kompetensiyaviy yondashuv asosida 6-7 yoshli bolalarni jismoniy rivojlanishi va sog‘lom turmush tarzini shakllantirish texnologiyasi.....	67
Ibragimov A. Bo‘ljak jismoniy tarbiya o‘qituvchilarining kompetensiyaga asoslangan yondashuv asosida kasbiy tayyorgarlikni shakllantirish	70
Islamov K. Markaziy Osiyo renessansining Yevropa ilm-fani va tafakkuri taraqqiyotiga ta‘siri	73
Isoqov S. Ta‘lim imkoniyatlari va sosial mobillik	77
Isomiddinov Y. Abdurauf Fitrat ma‘naviy-falsafiy merosining Yangi O‘zbekiston yoshlari tarbiyasidagi o‘rni.....	81
Karimov B. Jismoniy tarbiya fanini o‘qitishda zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish.....	85
Kasimova X. Nogironligi bo‘lgan talabalarda o‘z-o‘zini baholashni diagnostika qilish metodikasining psixologik tavsifi	88
Kayumov K., Olimov F. Ilmiy tadqiqotlarni olib borishda til bilishning ahamiyati	91
Кенжебаев К. Патриотическое воспитание учащихся старших классов средствами физической культуры и спорта	96
Kodirov M., Voxidov E. Fizika fanini o‘qitishdagi muammolar to‘g‘risida.....	100
Kuvondikov S. Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo‘ljak pedagoglarda vatanparvarlik tuyg‘usini rivojlantirishning nazariy asoslari	104
Quvondiqov H. Ichki ishlar xodimlarining psixik barqarorligi psixologik fenomen sifatida	107
Qurbanov Q., Umirova M. Fortepiano cholg‘u ijrochiligida texnik mahoratni oshirish	110
Latipov R. Chizmachilik fanidan ta‘lim jarayonida axborot va didaktik resurslarni samarali integratsiyalashning asosiy pedagogik metodlari	113
Mamatqulova D. Din va inson ruhiyatining o‘zaro munosabati.....	116
Maxammadiyev M. Koordinatsion qobiliyat – boshlang‘ich bosqichda badmintonchilarni takomillashtirish belgisi sifatida	118
Mirzaqulov I. Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlari orqali talabalar salomatligini mustahkamlash	120
Muradkasimova K. Baholash kompetensiyasini takomillashtirishda konseptual asos: mashqlar tizimi.....	123
Murtazayeva Sh. Oilada ota-ona va bolalar munosabatlarining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	126
Mustapaqulov S. Umumkasbiy fanlarni fanlararo integratsion o‘qitishning talabalarda kasbiy kompetentligini rivojlantirish.....	129
Мухаммадиев К. Физическое развитие школьников 11-12 лет	133
Nosirov O‘. Zamonaviy mediamakon va talaba-yoshlarda mediasavodxonlikni shakllantirish.....	137
No‘manova S. Ta‘limda innovatsion yondashuvlar mohiyati	139
Nurmatova D. Kompetentli yondashuv bo‘ljak fizika o‘qituvchilarida ilmiy-tadqiqot kompetensiyasini shakllantirishning asosi sifatida	142
Omonova M. Talabalarining bilish faoliyatini faollashtirishda axborot texnologiyalaridan foydalanish	145
Очилова А. Наследие великих предков – достояние человечества.....	148
Ramatov J., Umarova R. Inson huquqlari to‘g‘risidagi g‘oyalarning vujudga kelishi va inson shaxsi qadrlanishiga oid tasavvurlarning shakllanishi.....	151

Raximov Sh., Giyasov J. Professional ta'lim tizimi O'zbekiston va xorijiy davlatlar tajribasida.....	154
Raxmanov B. O'zlikni anglashda etnomadaniyat va ta'lim tarbiyaning o'rni.....	157
Rahmonova G. Integrativ yondoshuv asosida o'quvchilarning tabiiy-ilmiy savodxonligini rivojlantirishning imkoniyatlari.....	160
Ro'ziyeva M. Talabalarning jismoniy va aqliy rivojlanishi qonuniyatlari va ruhiy salomatlik tarbiyasi.....	163
Ruzikulova N. Boshlang'ich sinflarda xalq og'zaki ijodini o'rgatishning nazariy va amaliy asoslari.....	166
Ruhiyeva X., Muxtorova M. O'zbekiston psixologiya fani rivojida E.G'.G'ozievnng psixologik tajribalari va ijodkorlik faoliyati.....	169
Saparova U. O'quvchilarida iqtisodiy tarbiya tushunchasini shakllantirishda oila hamkorligini rivojlantirish.....	172
Sultonov U. The dynamics of the annual development of indicators of the physical quality of military servicemen.....	175
Sultonova D. Sportchi talabalarda jismoniy taraqqiyot ko'rsatkichlarining o'ziga xos xususiyatlari.....	178
Taylakova Sh. Voyaga yetmagan yoshlar orasida jinoyatchilik va huquqbuzarlikka moyil o'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda ommaviy axborot vositalarining ma'rifiy imkoniyatlaridan foydalanish yo'nalishlari.....	181
Toshpo'latov A. Ta'lim muassasalarida yoshlarni harbiy xizmatga tayyorlashning pedagogik xususiyatlari.....	184
To'rayev R., Muhammadiyeva L. Python dasturlash tilini o'rgatuvchi elektron muhitni yaratish algoritmlari.....	188
To'rayeva S. Namangan viloyati iqtisodiy taraqqiyoti e'tirofi.....	191
Ulkanov S. Ta'lim jarayonida o'qitishning zamonaviy didaktik vositalarini qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari.....	194
Umarova M., Kadirova M. Sharq mutafakkirlarining oilaga oid tasavvurlarni shakllantirish to'g'risidagi qarashlari.....	198
Xidirov S. Globallashuv jarayonida diniy tafakkur ijtimoiy integratsiya omili sifatida.....	201
Xoshimova D. Yuqori sinf o'quvchilarining aniq fanlarni chuqur o'rganishida innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llash metodikasini takomillashtirish.....	204
Haqberdiyev B. Integratsiyalashni ijtimoiy va didaktik omillari.....	208
Eshmurodov O. Umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilarida o'quv-bilish kompetentligini rivojlantirishning falsafiy-pedagogik konsepsiyasi.....	211
Yunusaliyev J. Buyuk ajdodlarimiz merosi asosida o'quvchilarda ilmiy dunyoqarashni rivojlantirishning nazariy-metodologik asosi.....	215
Yadgarov J. Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning psixologik xususiyatlari.....	218
Filologiya	
Abduvaliyeva D. "Nahjul farodis" – eski o'zbek adabiy tilining nodir namunasi.....	221
Abduqayumova S. Jahon tilshunosligida paremiologiyani o'rganish tarixidan.....	224
Abdullaeva Sh. A basic theoretical view of the "Translation strategies" in linguistics.....	227
Abdumannatova N. "Hotamnoma" asarida lingvistik, lingvopoetik va lingvofolkloristik tahlil munosabati.....	230
Abdurahmonov M., Tilovov D., Pardayev O., Vohidov A. The processes of identifying cognitive style between two genders in SLA.....	233
Azimova M. Abdulla Oripov lirikasida rivoyatlar mohiyatiga ishoralar.....	236
Bobokalonov O., Djafarova D. French shifonemas in phraseological construction on historical sources.....	239
Даутова М. Стратегии перевода английских неологизмов на русский и узбекский языки.....	242
Iskandarova D. Conceptual analysis of the word "Death".....	245
Islomova Sh. Qashqadaryo qipchoq shevalari frazeologizmlarida variantdoshlik hodisasi.....	248
Ishonhodjayeva F., Nazarova S. Terminlarni morfologik tahlil qilish (irrigatsiya va melioratsiya terminlari misolida).....	252
Kabilova Z. Transformatsion sistema haqida.....	255
Kuyliyeva G. The truth of history and the greatness of human destiny in Muhammad Ali's tetralogy "Ulug' saltanat".....	257
Qurbonova D. Effective use of ellipsis in english and uzbek advertising.....	261
Mamatqulova K. Precedence as an object of linguistic research.....	264
Matqobulova M. Jalaliddin Rumi and his influence on world literature.....	268
Musulmonova K. Reklama matnlarini lingvistik ekspertiza qilishning qonuniy metodologik asoslari.....	271
Nazarova S. Irrigatsiya va melioratsiya terminlarining shakllanish tarixi (O'zbek va ingliz tillarida).....	274
Nurboeva M. Frazeologik omonimiya va polisemiyaning korpus lingvistikasida farqlash masalasi.....	277
Ravshanova U. Munavvar Qori Abdurashidxonovning noshirlik faoliyati.....	280
Razakova Sh. Tarjima va tadqiqotlaridagi muammolar va ularga qo'yilgan talablar: ilmiy-texnik matnlar tarjimasiga e'tibor.....	283
Sarimsoqov S. Ingliz tilida publisistik matnlarni asosini belgilovchi birliklar talqini.....	286
Soliyeva N. Terrorizm bilan bog'liq holatlar lingvistik ekspertizasi.....	289
Turotova L. Ravishning sintaktik-semantik tahlili.....	292
Umarova O. Til leksik sistemasining kognitiv aspektlari.....	295
Filimonova L. Professional competence of a translator in scientific text analysis.....	298
Xaydarova I. O'zbek olimlari nigohida – talaffuz.....	301
Xamdamova O. Hadis matnlarida mazmunning ifodalanishida dialogizm va monologizmlarning o'rni.....	304
Xasanova G. Professional competence of master's students in socio-cultural activities.....	307
Xidirova Sh. O'zbekistonda ma'lumotlar jurnalistikasi mavzular va muammolar.....	311
Shamsiddinova Z. Tilshunos olimlarning vaqt kategoriyasiga oid ilmiy-nazariy ishlari tahlili (o'zbek va xitoy tili misolida).....	314
Ergasheva G. Features of formation of lexicon related to profession in english and uzbek languages.....	317
Ermetova J. The types of brackets as a punctuation mark.....	320
Eshanqulov D. Qarluqlar va ular lahjasining o'zbek tili massivida tarqalishi.....	323
Eshmurodova Z. Ethnolinguistic view of the world in french and uzbek folklore texts.....	326
Yaxshiyeva Z. O'zbek va jahon ilmda sohibqiron siymosi: tarixiy shaxs va badiiy obraz sifatida.....	329